

מאמר ודעות על פרשת השבוע. מאת רב ביהמ"ד שליט"א

במתפרה בבוכארה

לכן אמרו הנני נותן לו את בריתי שלום (כה, יב).

סיפר הג"ר יעקב גלינסקי זצ"ל, מעשה שהיה עימו בבחורותו ולמד ממנו המון, הוא סיפר זאת לחזון איש הוא הסתייב כי פרסמו. וכך דבריו: בבחורותי הייתי בגלות במעמקי רוסיה בשנות המלחמה, תמיד התלכתי ברחוב עם תפילין בנתיק, ידעתי שברגע אחד, יכולים לעצור אותי לחטוף ולשלוח אותי לאן שהוא (מי שלא עבד ולא היו לו תעודות אחת דינו להפקר, יכולים לעשות עמו הכל). ואכן, בבוקר בהיר אחד, פשטו שוטרים על כל הרחוב - אין יוצא ואין בא - עורכים בדיקת תעודות ודרכונים. הגיעו גם אלי. הקרו כל אחד מה מעשהו, היכן עובד וכו'... הגיעו אלי.

"היכן עתה עובדך?" "איני עובד". ניסיתי לומר הסברים ותירוצים לכאן ולכאן וכו', אך ללא הועיל, השוטרים אחזו בי: "אתה לא יכול להסתובב סתם, בא, אנו נסדר אותך בעבודה", הובילו אותי לבית מלאכה גדול של גרביים, שם ייצרו גרבי חורף חמות במיוחד.

מנהל המפעל קיבלני בסבר פנים יפות. הם שוחחו עימו בצנעה אמרו לו מה שאמרו (שמעתי בין הדברים כיצד השוטרים אמרו למנהל שים עליו עין הוא מסוגל לברוח ואם יעלם, האשמה בראשך, על אחריותך), אח"כ התפנה מעסקיו והוביל אותי לפינת העבודה המיועדת לי. העמיד אותי ליד מכונה מסוימת שיש לסובב ולסובב, ובמרחק כמטר התוצרת יוצאת ולא מוגמר אבל שוב מסוים בתפירה.

התחלתי לסובב. לאחר חצי שעה נשברה במכונה מחס. והמחטים לא היו זולים, בעל הבית ניגש אלי והעיר: "בחורצ'יק, אין צורך לסובב ולעבוד חזק כל כך, אפשר לסובב בנחת" (ואז לי ישברו מחטים) מיד הבנתי כי כדאי לי להמשיך בדרכי, אם כואב לו שברית מחטים, מכאן כבר יצמח לי היעושה...

טוב, עד אותו ערב הספקתי לשבור שתיים עשרה מחטים... בחמש ערב בסיום העבודה, הפועלים הלכו הביתה אבל אני כבחוור הנמלט ממקום למקום בעת מלחמה, לא היה לי להיכן ללכת, האחראים במפעל הורו לי היכן לשכב, וסגרו אותי שם. תפילין היו לי ב"ה, למדתי מעט, אח"כ התפללתי ושכבתי לישון.

למחרת בבוקר, בנה"ב הציע לי עבודה בחלק אחר של המכונה, מיאנתי "כאן התחלתי כאשר הביאו אותה והשוטרים... ובמכונה זו אמשיך לעבוד!" הצהרתי.

יום שני עבדתי קשה ועד הערב ב"ה נשברו עוד כעשרים ואחת מחטים...

בסיום יום העבודה השני, קרא לי המנהל למשרד, נכנסתי התיישבתי "איני רוצה לשחרר אותך מהעבודה, אני יוצרך בר."

"מה לא טוב כאן?" שאלתי (בתמימות). "אשלם לך לשבוע מלא, ותלך לביתך" ביקש.

"אין לי בית, אין לאן ללכת, וברחוב הרי יתפסו אותי שוב, כאן חם לי ונעים".

"שמע נא, קח מראש לשבועיים ותעזוב".

"אדוני!" שאלתי, "יש לך במפעל הגדול עוד מאה ושמונים עובדים חוץ ממני, ואגב, הם לחשו לי, כי אתה חיבת... אבל הם משכרות גדולים חודשים לאחור, אך אתה מתנצל וזוכה כי עקב המלחמה אין לך כסף לשלם משכורות, והנה, אני באתי ביום ראשון בבוקר אנו עומדים בסך הכל בשני ערבר, מה גם ששברתי לך יותר משלושים מחטים ואתה מעוניין לשלם לי מיד ועל שבועיים מראש, כיצד קורה פלא כזה?!"

הוא ענה לי בזו הלשון: וני אין לך דעת, הם, הפועלים, אני זקוק להם, לכן אני מעבך להם משכורות של חודש חודשיים, כי אם אשלם להם, אני מכיר אותם הם מסוגלים לעזוב ולברוח. אחוז אני בהם ואשלם להם בסוף הכל. אל דאגה הם יבואו על שכם, אבל אתה באת אתמול ושברת עוד ועוד, כך כמה כסף שאתה רוצה, העיקר, שחבתי, התבוננתי, כי הסיפור שהתרחש ביציאתי מבית החרושת שם בעיר הרוסית נודעה, ונתתי, ונתבוננתי, כי הסיפור שהתרחש עימי ותשובתי של המנהל, הינם רק משל למה שנראה בעולם, לימוד השכל: לפעמים אני רואה בני אדם שמתים ושלוים, לכאורה, ושואל את עצמי רבוננו של עולם, יהודים בעולם מתרוצצים לפרנסתם ובראיאתם, מרופא לרופא וכו' ומעבר השני של הכביש צועד לו גוי או אדם שפיל לכאורה, אדם המצוי לעולם, ואתה, כביכול, משלם לו משכורת - הוא הולך לו רגוע ללא טרדות של בריאות ופרנסה.

הפירוש הוא - איני רוצה להיכרך, איני זקוק לך, כאילו הקב"ה אומר לו קח משכורת על הפירורים הטובים שעשית בעולם, על יומיים עבודה במפעל שלי ותלך לך בשמחה ואושר, איני צורך אותך... אבל האחרים, לא יקפוחו, יקבלו משכורת בביצת העולם, להריח ריח של גן עדן, לקרוא על פני גדולה "בארץ אבלי בעל מלאכתך שישלם לך שחר פעולתך".

כל העולם כיום לחוץ - מתגלגלות בעיות, מצוקה רודפת מצוקות אחרות, כך לצערנו נראה העולם בעשורת השנים האחרונות, אין שקט ומונחה - ואנשי העולם ומצאים, איני יודע איפה נדחקים - אולי בשגה - למבואות הרי החושך של אנוכיות כעס ומצאונים איש את רעהו חיים בלעו, והעצה היחידה לא לשקוע בביצת העולם, להריח ריח של גן עדן, לקרוא על פני חוצות, קינדרלאך, תדעו שיש אלוקים והוא ברוך, משלם שכר טוב ליראיו. משלמים! ברוך משלם שכר טוב, ליראיו!.

הווא עובדא סיפור לשולחן השבת

מנוף ה'הלך חזור' לקומה 8 עם המתנה של שעתיים ב-5,000 יורו

אחד הנושאים בהם עסק הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א בדרשתו בליל שבת אחד, נסב על אירוע שגרם לקידוש השם גדול באחת מארצות אירופה.

יהודי חרדי הזמין מנוף, וקבע עם המפעיל הגוי שיעלה אותו לקומה שמינית בבנין פלוני, שם ישנה שעתיים. עלות הזמנת המנוף היתה בסך 5,000 יורו. המפעיל עשה את המתבקש ממנו, והיהודי עלה לקומה ה-8 למשך שעתיים.

כשיד, שאל אותו הגוי מה עשה בקומה השמינית, והיהודי השיב שיש לו אבא ואמא מבוגרים מאוד, שמחמת החשש מהמגפה אינם רוצים לצאת מהבית כלל, ואף נועלים את הדלת ואינם מוכנים להכניס אפילו את הבן שלהם. כיון שחשתי הרובלם, הזמנתי אותך שתעלה אותי לקומה ה-8, שם הם מתגוררים, ובהגיעי לשם נכנסתי לדירה דרך החלון... ישתה איתם במשך שעתיים, סיפרתי להם סיפורים על דא ועל הא, וכך עלה בידי לראות את מצבם ולעודד אותם...

הגוי התפעל כל כך ממצוות כיבוד אב ואם של היהודי החרדי - עד שאמר לו שהוא לא לוקח ממנו ורוח אחד. "העבודה שעשיתי נינתך לך חיים אין כסף", אמר.

קידוש השם גדול היה באותה שעה, ובשיעורו דן הרב שליט"א בכמה היבטים הלכתיים הקשורים לסיפור זה.

הנפטר מנופי הקורונה מארה"ב

בשיעורו השבועי של מגיד המישרים הרב שלמה לווינשטיין שליט"א, הוא התייחס לנניף הקורונה שפגע במאות יהודים חרדים לדבר השם, ברחבי העולם. הגר"ש סיפר בשיעורו סיפור מפעים, שממנו יתכן שנבין על מה ולמה באה הצרה והמגפה הנוראה הזאת על עם ישראל. וכך סיפר הרב לווינשטיין: באמריקה ביום כ"ז בניסן נפטר מנופי הקורונה יהודי בשם הרב קלני. לאחר ההלוויה הוא בא אל הבן שלו בחלום, ואמר לו דברים מבהילים: "תדע לך, שמגפת הקורונה באה בעוון הדיבורים בבתי הכנסת".

האב ממשיך בחלומו ואומר לו, שאם יצרה לדעת למה ואיך הוא קיבל רשות לבוא אליו ולגלות לו את זה, הסיבה היא - אמר האב - כי אני נדחיתי בכל כוחי שלא לדבר בבית הכנסת בכל ימי חיי".

האב אמר גם כי לכן קוראים למגפה הזאת 'כוביד 19', (COVID-19) 'כוביד' - בגלל הכבוד שלא נותנים לבתי הכנסת ומזלזלים שם ומדברים שם דיבורי חול.

הפלא הוא שדבר החלום ארע באותו שבוע שקוראים בו את פרשת קדושים, ששם כתוב בפרק י"ט: "מקדשי תיראו אני ה'", ובוודאי שאין סימן גדול יותר מזה.

דעות ודעות

מכחישי הקורונה - ריקודים עם הנגיף

לאור מצב התחלואה הגובר בעירונו טבריה בשבוע האחרון, אנו מביאים בפניכם חלק ב' ממאמרו של ד"ר משולם הרט - רופאו האישי של מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א.

מהם המקומות המוגדרים כמסכנים ביותר?

הכל מסתובב ומשיל שומר, ולא משנה היכן הוא נמצא. אין ספק שהמקומות הסגורים יותר בעייתיים. באוטובוס למשל כשצפוף מידי ולא כולם עם מסכות, בדרך בני ברק לצפת נחשפים במקום גדול שהווירוס מתפרש בו, אבל בסופו של דבר כל חנות נמצאת בכרך שלה, בחדר קטן כלשהו. כשאין כללים, ההדבקה היא לא שאלה של אם אלא מתי. שאלת המסוכנות הולדת ליות כל אדם וקושרה אך ורק לזמנת השליטה העצמית שלו. אין הבדל בין סופר, חנות או אולם. השאלה היא עד כמה הוא מקפיד על שמירת המרחק, עטיית המסכה, על השהות הקצרה בשיחה עם אנשים וכו'. מי ששומר מאוד יכול ללכת לכל מקום במכלול הידועות. גם אם חולה קורונה עובר בסמיכות אליך בבית הכנסת או בכלול, כל עוד הוא לא ישב לידך ולא שוחחתם רבע שעה לא קרה כלום, בתנאי כמובן שעטיית מסכה כמו שצריך".

כשהמסכה הופכת לבדיחה

"אין ספק שיש בשולל הציבור כאלו שעושים מהמסכה בדיחה" - מסכים הרב ד"ר הרט - "מוציאים אינסוף תירוצים למה לא ללבוש אותה או לשים אותה רק לזמנה, לאחד מגרד, לשני נמאס ולשלישי אין אזור. אפילו שמעתי מישהו שנתלה בפילה וטונון כי הוא חיוב להתקשר ישירות עם הקב"ה ללא מסכה מבודדת על הפה והוא דיבר ברצינות גדולה. יש כאלו שמבחינה בריאותית מסכרים ברצינות למה קשה להם לנשום, לדבר ולהחזיק מעמד עם המסכה יותר מכמה דקות. חשוב להבין: מסכה, שהיא על הפה בלבד, איננה מספקת הגנה כלל. המסכה מיועדת להגן רק על זה שילובש אותה והן על זה שישוּבש אותה. אם היא נמצאת רק על הפה, היא אמנם מגנה על זה שמולו מפני רסיסים שיצאו החוצה, אבל צריך לזכור שאנשים נוטים לנשום דרך האף ואם המסכה לא מכסה אותו, האף נשאר חשוף והכל חוזר פנימה, כאילו אין לו הגנה כלל!"

"המסכה היחידה המומלצת היא מסכת התכלת הכירורגית, המסננת את הפרשות והווירוסים הרבה יותר ממסכת הבד המחררת, שהגנתה פחותה. המסכה השקופה שרופאים משתמשים בה נועדה בעיקר להגנה על העיניים, שנותרות חשופות מול מטופלים בעת בדיקה, כדי שלא יתעטשו ויתזו לעברך. מבחינת הציבור אין לה משמעות כי היא כמעט לא מגנה על שום דבר. אפשר לראות שתחת השקף הכל נותר פתוח ומתרחק בינו לבין האף הוא 3-5 ס"מ ובינו לבין הפה עד 10 ס"מ. כך שהכל פרוץ והווירוסים חוגגים באין מפריע".

כדי להעביר מאת המסרי הקרייטים שנפשו בהם. "עלינו להחמיר על עצמנו גם במקרים שפאת להקל. למשל של מי שמטעסק בחינוך דאג שהוא, ואם אפשר גם לתלמידיו, היו עם מסכות ככל הניתן. צלצל אלי אבי מקרית ספר שרצה להתייעץ איתי לגבי שליחת בנו לחידו. אמרתי לו שלא שומרים מספיק ומטוב לא לשלחו. הוא סיפר שהרבה אמר לו: תפסיק, לא צריך מסכות, עובדה שמשרד הבריאות הורה בשבועות הלימוד בביתו האפר לוותר על המסכה.

אמרתי, ואני אומר לכולם, שהמצב קשה וצריך להחמיר. למרות שמשרד הבריאות מקל לכאורה בדבר ומאפשר דווקא בכיתה סגורה לשבת בלי מסכות ובחוף באוויר הפתוח בשעת ההפסקה קח מחייב לכך. כי העובדות מדברות בעד עצמן וחובה לשמור בקפדנות רבה אפילו מהפך האנוכי. כל אחד מאתנו רוצה לשמור על עצמו וחלק מהאנואים הוא לא להזיק לאחרים, שלא יזיקו בעקפי גפן לנו וכיום יותר מתמיד חלק מהאנוכיות היא השמירה על הסביבה. כי בריאות הכלל תשמור על בריאות הפרט".

רוב הציבור שלנו צלין לגדולי ישראל שליט"א, חרד לבריאותו ונשמע להוראות הבריאות, אבל מה לעשות כדי להגן על עצמנו מפני המיטות המסכת את כלונז?

"מצווה נמוחה עליו מפרי ההוראות, שחן בגדר הלכה של 'נשמרתם לנפשותיכם'. ומעשה שהיה לפני כחודש כשראש העירייה הרב רובינשטיין התפלל ביום כיפור קטן ב'נחלת משה' עם קהל גדול של אנשים. שמיטותם לא לבשו מסכות. הוא דפק על השולחן והודיע כי אינו מסמיך את התפילה על שכולם יהיו עם מסכות. ואכן תוך זמן קצר צצו מסכות שהיו תחובות עמוק בכיסים, כי נח/מציק/מעצבן וסתם נמאס, ומצאו מקומן על פני המתפללים. יצא לי בתקופה בה התפללתי תחת הבתים, למחות בבחור ישיבה, שהתפלל ללא מסיכה. נגשתי אליו והוצאתי פתק שכתבתי בכתב ידי ובו נרשם: 'אתה רודף ואינך יכול להצטרף למניין'. מובן שהוא מיהר לשכתב אותה, לשמחת אבלי מה שהוצלחתי בימה שהוא נכשל".

"זהו תפקידנו להעיר לציבור ולמחות בכל מי שמסכן אותנו. זו אהבת התעבות גרידה אלא מעשה מתבקש. כי זכותנו לשמור על עצמנו מפני מי שמזיק לנו. ולכל אחד יש בימי מגיפה קשים אלו, שהולכים לצערנו ומתגברים, חובה כפולה, אישית וציבורית, כדי שנהיה נקיים כלפי שמים וכלפי בני אדם".

{פורסם ב'בית דאמן' - ג' בתמוז תש"פ}

אחת הסיבות לזלזול לכאורה נובעת מהתחושה שאחרי הכל אנחנו בכל קל יותר עם פחות מונשמים וחולים קשים ומצב שפיר, שבו כ-85% מהחולים הם צעירים ולכן העסק בשליטה ומאפשר קצת את שחרור הרצועה...

"קשה לנו באמת לשאול את הוירוס האם הוא מתכוון להמשיך להיות חלש יותר הפעם ולהתחשב בנו לאורך כל הדרך. כנראה שהגלל שהפעם הצעירים יותר נבדקו המצב נראה פחות מעורר חרדה, אבל אסור לשכוח שאנחנו מדברים על וירוס עלום שעדיין הוא בגדר תעלומה בכל המובנים. בניגוד לשפעת המחוללת מחלה שהנוף מצליח להתגבר עליה, פה מדובר בוורוס תוקפני ואגרסיבי, שכדי להתגבר עליו הגוף מפעיל מנגנון מיוחד כדי לחסלו ומייצר מחלה אוטואימונית בה הוא תוקף את עצמו ומייצר נוגדנים הפוגעים באיברים עצמם".

"ראינו אצל חולים רבים, חודשים אחרי שהם בריאים, המון סימפטומים של חולשה, כאב, קשיי נשימה ופגיעה קשה לעיתים גם בלב, בכליות ובריאות. זהו נניף שקשה להיפטר ממנו וגם אי אפשר להבטיח לאף חולה שזו הפעם האחרונה. לא ברור לכמה זמן הנוגדנים שנוצרו יכולים לתת הגנה, האם החודשים, לחמישה חודשים או לחצי שנה. הרפואה לא יודעת לצייר את התמונה הלאה. אך אחד לא יודע מה יהיה מחר, מהיכן בא הווירוס, איך הוא תוקף, מי בדיוק יפגע ובאיזה עוצמה. האם תהיה מחלה כסמיה בלי תסמינים או שיהיו תסמינים קשים, שגם גופו הבריא והצעיר לא יעמוד בהם. דווקא משום כך אסור לתת פרשנות אישית לדברים ולזלזל בהוראות. כי כלונז חכמים אחרי מעשה. אי אפשר להקל ראש, כי הנכד יכול שוב להדביק את הסבא והסבתא ואף אחד לא רוצה לשלם את המחיר חלילה. לכן אין לדעתי בריה, ובמקומות שידרש והדבר יהיה מוצדק מבחינת הנתונים והמצב, יש לערוך סגר מחודש במקומות מסוימים בהם התפשטה התחלואה, בכל אזור ובכל מגזר אוכלוסייה ובמקומות שזה מוצדק מבחינת המצב, כי איזו דרך אחרת יש לעצור את ההדבקה כשהיא מתחילה לצבור תאוצה?"

"חשוב שאנשים בינו כאן ועכשיו כי המצב מסוכן לא פחות ממה שהוא היה קודם והכל תלוי בנו איך הוא יתפתח. זו טעות אופטית לחשוב שהגל הזה יותר קל, כי אין לדעת מה תהיה התחנה הסופית ולקראתה לאנחנו הולכים" --- מסכם הרט המקדיש מזמנו היקר ללא ליאות